

Utvärdering cykelservice/uppvisning kampanj

Bakgrund, syfte och mål

Aktiviteten cykelservice genomfördes med goda resultat sommaren 2022 i Örebro län inom Rena resan projektet. Då vi ser samma behov i vår målgrupp i Sörmland har vi därför valt att genomföra aktiviteten även här tillsammans med våra samverkanskommuner Eskilstuna, Flen och Strängnäs. Vi har valt att utöka aktiviteten till att även inkludera uppvisning av olika alternativ av cyklar för att få med målgruppen som upplever någon barriär att ta sig till cykelhandlare. Mobil cykelservice och uppvisning kommer erbjudas gratis på lättillgängliga platser runt om i våra tre samverkanskommuner vid 6 olika tillfällen under maj och juni månad 2023.

Delprojektet cykelservice och uppvisning syftar till att ta bort den barriär som många kan uppleva av att ta sig till en cykelverkstad eller cykelhandlare. Genom att erbjuda lättillgänglig cykelservice och uppvisning kommer fler sörmlänningar inneha en fungerande och komplett cykel samt få kännedom om olika alternativ av cyklar. I längden ska detta leda till att fler i Flen, Eskilstuna och Strängnäs reser mer hållbart.

Av projektets delmål hade denna delaktivitet följande mål:

1. 15 procent av deltagare i aktiviteter börjar resa hållbara resor.
2. Målgruppen män har fått kunskap om hållbart resande.

Målgruppen är sörmlänningar (boende eller arbetande i Flen, Eskilstuna eller Strängnäs) som vill cykla mer men som upplever en barriär i att få sin egen cykel lagad eller undersöka cykelmöjligheter.

Genomförande

För att utföra aktiviteten behövde vi upphandla en cykelverkstad/cykelhandlare som kunde utföra mobil cykelservice runt om i Sörmland. Uppdraget skickades ut till samtliga cykelverkstäder i Eskilstuna, Flen och Strängnäs (se Bilaga 1 på lista över kontaktade cykelverkstäder) med tydliga anvisningar på vad som efterfrågades (se Bilaga 2 för underlag för direktupphandling samt Bilaga 3 för specifikation på krav). Bedömningen om vem som skulle få uppdraget skulle baseras på innehåll i offererad lösning samt totalkostnad. Vi fick dock endast ett anbudsvar totalt, som så tur va kunde leverera det vi efterfrågade. Cykelverkstaden som antog uppdraget blev [Velocraft AB](#).

Velocraft kunde leverera samtliga av våra skalkrav men även alla övriga önskingar såsom att hänvisa besökarna till att fylla i en enkät, dela ut merch, montera upp skyltar och erbjuda uppvisning av flera olika typer av cykelalternativ.

6 olika platser inom de tre samverkanskommunerna valdes ut baserat på följande kriterier:

- Kommunal mark eller plats där vi kan få tillstånd att stå

- Lättillgänglig plats för cyklister och fotgängare
- Plats med många fotgängare i rörelse
- Spridning av platserna för att nå fler
- Ej plats som blir direkt konkurrerande mot andra cykelhandlare

Platserna och tidpunkterna som valdes ut blev följande:

Datum	6 maj	13e maj	20 maj	27 maj	3 juni	10 juni
Tid	12.00-16.00	12.00-16.00	12.00-16.00	12.00-16.00	12.00-16.00	12.00-16.00
Plats	Järntorget, Eskilstuna	Rådhusorget, Centrala Mariefred	Skiftinge Centrum	Prins wilhelms torg: Sveavägen 1, Flen	Gyllenhjelmstorget, centrala Strängnäs,	Amazonplan: Parkgatan 2, Flen

För att få utföra aktiviteten krävdes platstillstånd från polisen för att få använda platserna.

Några saker som va bra att tänka på:

- [Sök platstillstånd](#) i god tid, gärna 4 veckor i förväg. Anmälan behandlas inte förrän avgiften är betalad, så prioritera att betala den.
- Tydliggör att det är projekt rena resan som erbjuder cykelservicen och inte regionen i sig.
- Tydliggör att det är cykelhandlaren som erbjuder service och inte region Sörmland
- Tydliggör att det är enklare service, att den är tillfällig och riktade till de som inte har en fungerande cykel/vill se olika cykel alternativ

Utöver den mobila service och cykeluppvisning som Velocraft tillhandahöll, såg vi till att Velocraft fick med sig och satte upp en gatupratare som tydliggjorde vad som erbjöds på plats, en QR-kod som ledde till en online enkät för att kunna göra en enklare utvärdering av aktiviteten (se enkäten i Bilaga 4), profilprodukter såsom reflexer, sadelskydd och banderas. Aktiviteten marknadsfördes via sociala medier, affischering på de olika serviceplatserna samt genom media (radio och lokaltidning).

Resultat

- Ca 200 cyklar blev servade totalt
- Ca 340 besökare kom med sina cyklar
- Ca 20 personer provade democyklarna som visades upp
- 27% av besökarna reste i huvudsak med bil
- 70 % av besökarna uppger att de kommer att cykla mer efter denna aktivitet

Resultatet baseras dels på de anteckningar som Velocraft fört under service/uppvisningstillfällena, dels på en kortenkät som utfördes av besökarna. Enkäten fungerade tyvärr inte till en början och fick ersättas efter att ett par av aktivitetstillfällena redan genomförts, därför har vi fått in ganska få svar från enkäten (30st).

6/5 Eskilstuna

- 200-250 cykelägare besökte aktiviteten
- 60-70 cyklar blev servade
- 20-30% scannade enkäter (som då tyvärr va trasig)
- 20-30% mottog profilprodukter (buff/sadelskydd)
- 3 st testade democyklar, intresse lågt pga servicebehov
- Övrigt: Positiv feedback överlag. Det finns bara en cykelverkstad i stan och behovet och intresset av service va mycket stort. Pågrund av det höga trycket beslutades att inte reparera t.ex. slangbyte och annat väldigt tidskrävande för att så många som möjligt skulle få service.

13/5 Eskilstuna

- Samtliga (35-40) cyklar servades
- 70-80 % scannade enkäter (som även nu va trasig)
- 60% mottog profilprodukter
- 2 st testade democyklar, intresse ok.
- Övrigt: Mycket bra feedback. Där fanns ingen cykelverkstad i närheten och behovet av service v stort. Vid detta tillfälle fanns tid för slang/däckbyte.

20/5 Mariefred

- Samtliga (ca 25) cyklar servades
- 90% scannade enkäter (fortfarande trasig enkät)
- 50 % mottog profilprodukter
- 5 st testade democyklar, intresse ok.
- Övrigt: Ca 15 min sena pga. trafikolycka men kompenserade med att stanna kvar ca 30 min extra. Ingen cykelverkstad fanns på orten, många efterfrågade Velocrafts

hjälp även framöver. Velocraft kan eventuellt erbjuda detta med mobil enhet under sommarhalvåret framöver.

27/5 Flen

- Samtliga (ca 20) cyklar servades
- 100% scannade enkäter
- 40% Mottog profilprodukter
- 4 st testade democyklar, intresse ok
- Övrigt: Mycket lugnt i början, okej intresse. Blev mest service och två-tre slangbyten, stundtals stökiga tonåringar som ville låna verktyg. Verkstad finns ej i närheten, behovet av service va stort.

3/6: Strängnäs

- Samtliga (ca 35) cyklar servades
- 80% scannade enkäter
- 70% mottog profilprodukter
- 4 st testade democyklar, intresse ok
- Övrigt: Alla besökare var mycket tacksamma. Verkstad fanns inte i närheten, samma höga behov som i Mariefred. Några minuter försenade på grund av miss i kommunikationen om plats samt avspärrningar som försvårade framkomligheten.

10/6 Flen

- Samtliga (ca 15) cyklar servades
- 100% scannade enkäter
- 100% mottog profilprodukter
- 3 st testade democyklar, intresse ok
- Övrigt: Detta var den lugnaste dagen, vilket gjorde att det blev mer tid för extra arbete/service. Cykelägarna var mycket tacksamma.

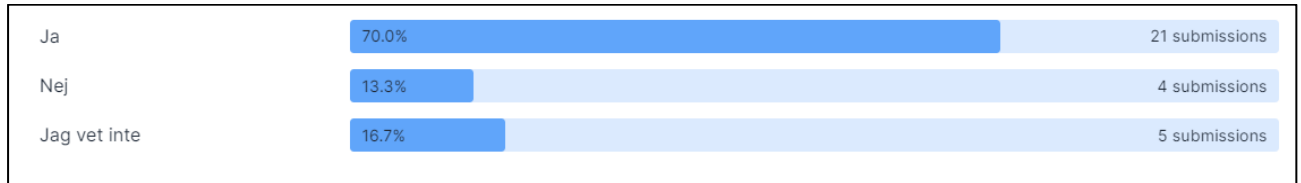
Av de 30 som fyllde i vår platsenkät lämnade 26 in sin cykel på service, 3 testade democyklarna som visades upp och 11 tog del av information och tips av Velocrafts mekaniker. En majoritet (70%) av de som besökte aktiviteten cyklar, går eller åker kollektivt i huvudsak redan innan aktiviteten. 27% åker bil antingen ensamma eller tillsammans med andra.

Tabell 1. Primära färdmedel bland besökarna

Jag cyklar	36.7%	11 submissions
Jag går	30.0%	9 submissions
Jag åker buss/tåg	3.3%	1 submissions
Jag samåker bil	10.0%	3 submissions
Jag åker bil ensam	16.7%	5 submissions
Annat	3.3%	1 submissions

70% av respondenterna anger att de kommer att cykla mer till följd av denna aktivitet. 87,5% (7 av 8) av de som uppgav att deras primära färdmedel är bil, uppskattar att de kommer cykla mer till följd av denna aktivitet, övriga gav svaret "Jag vet inte" på denna fråga. Samtliga som angav att de inte skulle cykla mer till följd av aktiviteten angav orsaken till detta att de redan cyklar varje dag eller mycket.

Tabell 2. Andel som kommer att cykla mer till följd av aktiviteten

Generellt sett har denna aktivitet varit väldigt uppskattad av befolkningen i de olika kommunerna. Många efterfrågar att liknande aktiviteter ska göras igen eller att cykelverkstäder ska tillgängliggöras i deras orter.

"Med en cykel som fungerar som den ska blir det roligare att cykla"

"Väldigt bra, uppmuntrar till rörelse och att reparera saker istället för att köpa nytt!"

"Mer cykelservice till Strängnäs"

"Bra gör gärna mer liknande aktiviteter."

"Bra, fick äntligen hjälp med min cykel så jag kan börja cykla igen"

Måluppfyllnad och reflektion

Vi har tyvärr inte fullständiga data på alla som tog del av cykelservicen/uppvisningen, men av de svar vi fick in uppskattade 87,5% av respondenterna som hade bilen som primära färdmedel att de kommer att cykla mer till följd av denna aktivitet. 70 % av samtliga respondenter uppskattar att de kommer cykla mer. Delmålet om att 15% av deltagarna i aktiviteten ska börja resa hållbart kan därmed anses uppfyllt.

Både män och kvinnor tog del av aktiviteten och flera fick information och tips från Velocrafts mekaniker om cykling och cykelalternativ. Utöver att visa upp olika alternativ och låta folk testa dessa, delade även Velocraft med sig om information såsom anvisningar om vad kunden skulle behöva göra för att få sin cykel åtgärdad om service inte kan tillämpas på plats, tips på enklare skötsel och tips på serviceplatser i närheten. I detta avseende kan även målet om att män ska ha fått ökad kunskap om hållbart resande anses uppfyllt.

Generellt var detta en väldigt lyckad aktivitet. Den fick mycket positiv uppmärksamhet både i medierna som spred det och av besökarna av aktiviteten. Utöver de 200 personer som fick sin cykel reparerad har aktiviteten synliggjorts för långt fler, antingen genom sociala medier, affischer, radio och tidningar eller av förbipasserande under aktivitetstillfällena. Detta har troligen en form av nudge effekt då vi som Region har en påverkan i vad vi väljer att uppmärksamma och stötta. Detta är dock endast en reflektion, vi har inte någon data på att så är fallet.

Några saker som kan vara värt att beakta för framtida liknande aktiviteter är dels att arbeta väl förebyggande för att aktiviteten inte ska framstå som konkurrerande för andra cykelverkstäder, att avsätta mer tid för själva aktivitetstillfällena och gärna be den avropade cykelverkstan att ha med sig fler än två personer på plats.

Några kommentarer om att denna typ av aktivitet kunde konkurrera mot existerande cykelverkstäder uppstod, dock fick de inte så mycket uppmärksamhet, eventuellt tack vare god förberedande för att motverka konkurrens. Att välja platser som inte låg i nära anknäring till andra cykelhandlare/verkstäder visade sig vara bra. Även att avropa uppdraget till samtliga cykelverkstäder på de platser som aktiviteten kommer befinna sig på och se till att den avropade cykelverkstaden har koll på närmsta verkstäder är bra för att kunna styrka att denna aktivitet faktiskt inte konkurrerar med andra cykelverkstäder. Även att se till att kommunicera ut detta tidigt.

Vid två av tillfällena var Velocraft försenad till aktiviteten vilket medförde att besökarna fick stå ovetandes och vänta och vid ett av tillfällena hann inte Velocraft få upp democyklar, skyltar och liknande i tid heller. Förberedelsetid behövs och borde klargöras att det ska räknas in i tiden vid avtalet. Vid framförallt ett av tillfällena blev det även så pass högt tryck att långt ifrån alla hann få sina cyklar servade, här hade det varit bra om cykelservicen kunnat fortgå längre för att hinna klart. Eventuellt hade lite mer flexibel tidsättning kunnat tillämpas genom att säga att folk får lämna in sina cyklar mellan 10–12 t.ex. för garanterad service men ha avtalat med Velocraft att de ska stå tills de är klara med cyklarna. Fler mekaniker/medhjälpare på plats hade också kunnat minska ner på kötiderna och förbättra servicen/kundkontakten. T.ex. vore det bra om en person hade kunnat mer aktivt arbeta för att visa upp democyklarna och ge tips och information till både besökarna och förbipasserande. På grund av hög efterfrågan på service blev uppvisningen av cyklarna nedprioriterad.

Bilagor

Samtliga bilagor finns tillgängliga på Public360 under ärende nummer RUN-HRU21-0129-44 eller på Rena resans hemsida [Rena resan - Projektet Fossilfritt 2030](#)

Bilaga 1 - Lista över kontaktade cykelhandlare

Bilaga 2 - Underlag för direktupphandling

Bilaga 3 – Specifikation krav på service

Bilaga 4 - Platsenkät

Bilaga 5 - Projektplan

Bilaga 6 - Uppdragsbeskrivning